

Tommy Lindén

Det brutna silverkorset

Tommy Lindén

Det brutna silverkorset

Copyright 2013 © Tommy Lindén och
bokförlaget XP Media

Omslag och sättning: ADD Reklambyrå

Tryck och bokbinderi: PRINTON, Estland, 2013

ISBN 978-91-86683-13-9

Bokförlaget XP Media

Hantverkarvägen 24, 136 44 Handen

Tel 08-741 2601

www.xpmedia.org

Tommy Lindéns webbplats:

www.cafe-solkatten.se

Innehåll

Kapitel 1	5
Kapitel 2	14
Kapitel 3	23
Kapitel 4	33
Kapitel 5	38
Kapitel 6	45
Kapitel 7	50
Kapitel 8	70
Kapitel 9	71
Kapitel 10	84
Kapitel 11	95
Kapitel 12	105
Kapitel 13	117
Kapitel 14	134
Kapitel 15	149
Kapitel 16	164

Kapitel 1

Emanuel Fernandez Englund reste sig från sin brits och blickade ut genom rummets enda fönster, ner mot gårdsplanen varifrån de dova hammarslagen ljöd. Hans namn avslöjade hans flerkulturella bakgrund. Fadern, Erik Englund, var svensk, närmre bestämt från Malmö i Skåne. Modern, Esmeralda Maria Rivera, kom från San Angela, en liten stad på gränsen mellan Uruguay och Brasilien, alldeles intill floden Rio Negro. Hon hade vid Emanuels födsel yrkat på att han skulle heta Emanuel efter hennes farfar och Fernandez efter morfadern som motvikt till det svenska efternamnet Englund. Fadern, Erik, hade skrattande bifallit sin unga, vackra hustrus begäran. Deras förhållande var vid denna tidpunkt mycket kärleksfullt och han var beredd att tillmötesgå i stort sett alla hennes önskningar. Namnet Emanuel var gångbart även i Sverige och mellan-namnet Fernandez hade ändå ingen praktisk betydelse, tänkte han.

Hammarslagen från gårdsplanen hade tillfälligt tystnat. Emanuel tittade modlöst förbi de kraftiga

järnstängerna som blockerade en stor del av sikten i det lilla fönstret. Han såg Juan Eladio Lopez, bödeln, som av fångarna fått smeknamnet El Buitre – Gamen, i färd med att rigga i ordning schavotten för morgondagens föreställning. En föreställning där Emanuel skulle spela huvudrollen.

Gamen vinglade som han brukade. Han hade förmodligen redan fått i sig ett par rejäla klunkar ur den tequilafaska man kunde skymta konturerna av i bakfickan på de slarvigt hopsnörda byxorna, där hälften av skjortan befann sig utanför och hälften innanför. Av någon underlig anledning bar Gamen nästan alltid svart kravatt till den i övrigt påvra klädseln. Kanske ett försök att upprätthålla någon slags ämbetsmannamässig heder eller för att knyta respekt till sitt dystra värv. Och en viss respekt för Gamen fanns det bland fångarna i San Muerte fängelset. Inte för kravattens skull utan på grund av den skrockfullhet som rådde i lägret. Att göra sig lustig över en bödel kunde leda till förbannelse och var något de flesta undvek.

Emanuel följde Gamen med blicken, medan hans tankar irrade än hit och än dit. Sviterna efter föräldrarnas skilsmässa värkte fortfarande, efter åtta år, inom honom. Liksom skilsmässan från den tre år yngre system. Hon hade krampaktigt försökt hålla sig fast vid honom då flygpersonalen nästan med våld drog henne och modern in genom spärarna mot det väntande flygplanet. Det var då korset, eller krucifixet, han bar om halsen, bröts av. Det sista han såg av den uppgivna modern och

systemen var en barnahand med en del av ett skimrande avbrutet kors som försvann genom den stålklädda säkerhetsdörren vid utrikesterminalen på Kastrups flygplats i Köpenhamn.

Emanuelns hand sökte sig mot resterna av korset som han fortfarande bar i en kedja om halsen. En släktklenod han fått av modern. Krucifixet hade gått i arv i flera generationer. Det var ett konsthantverk tillverkat av en tidigare Rivera, någon gång under 1800-talet. Ett silversmide där fyra ornamenterade silverplattor sammanfogats med en stjärna i silver i vilken en rödskimrande opal var infogad. Vid skilsmässan på flygplatsen rådde systemen ta tag i korsets undre silverplatta så att den bröts loss tillika med opalen. Det som nu hängde runt Emanuelns hals var de tre kortare silverbrickorna sammanfogade av en silverring men utan stjärna och opal.

Emanuel tänkte på hur han brukade försvara systemen i skolan. Carmen Esmeralda Englund var ett mycket vackert barn, lik sin mamma med mörkt lockigt hår och stora bruna ögon. Hon var duktig i skolan men en aning skygg. Hon hade vid några tillfällen på lektionerna blandat ihop spanska ord med svenska, något som en del i klassen uppmärksammat och sett som en möjlighet att göra sig lustiga över. Även moderns knaggliga svenska vid klassmötena blev till munterhet för en del översittare bland klasskamraterna. Emanuel hade vid flera tillfällen bemött glåpord mot systemen, sig

själv och modern med nävarna vilket lett till kvar-sittningar, föräldrasamtal med mera.

Fadern, Erik, byggnadsingenjör och projektledare inom Skanska, var sällan med på föräldramöten. Stora delar av året var han på tjänsteresor i Sydamerika, Asien och Mellan Östern. Det var så Erik och Esmeralda träffades första gången. Esmeralda arbetade i sin hemstad som receptionist på hotellet där Erik och de andra Skanska-arbetarna var inkvarterade under en längre tids vistelse med anledning av byggnationer och infrastruktur vid ett statligt finansierat dammbygge. Förhållandet ledde så småningom till vigsel i ett litet katolskt kapell som Esmeralda och familjen Rivera brukade besöka. Vigseln var inte helt utan komplikationer eftersom den katolske prästen var tveksam till att sammanviga en katolsk flicka med en, som han uppfattade det, svensk agnostiker utan någon religiös bildning. Efter löften från Erik om att han skulle sätta sig in i den kristna trons grunder, samt att barn, som kunde tänkas bli en frukt av äkten-skapet, skulle få fostras i harmoni med moderns tro, gav han med sig.

Några månader efter vigseln for Erik Englund hem till Sverige tillsammans med sin unga hustru. Emanuel föddes följande år och systemen Carmen tre år senare.

Esmeralda hade svårt att finna sig tillrätta i sitt nya hemland. Dels var det språket men också bristen på vänner som delade hennes tro och vär-

deringar. Eriks få vänner var nästan uteslutande sekulära svenskar, materialister utan större insikt i andliga ting eller intresse för existentiella frågor. Erik själv var oftast på tjänsteresor utomlands och när han var hemma var han trött eller i full gång att förbereda nästa resa.

När Esmeralda fick klart för sig att Erik på sina många resor haft andra kvinnor, även efter deras äktenskap, bröt hela hennes värld samman. De höga tankar hon bar med sig hemifrån om äktenskapet och familjen rasade ihop som ett korthus. Att Erik under tårar bedyrade att hon var den enda kvinnan i hans liv hjälpte inte. Visst kunde hon förlåta honom. Men hela situationen höll på att kväva henne. Hon ville bara komma bort från alltsammans, från detta gudsförgätna land, hem till sitt eget och till sin egen familj. Kanske skulle deras äktenskap kunna få en ny start om hon bara fick lite andrum.

Erik gick med på att hon kunde resa hem till sin familj ett tag men inte att hon skulle ta bägge barnen med sig på obestämd tid. Konflikten växte dem emellan och ledde så småningom till en skilsmässa med många hårda ord, där Esmeralda tilldömdes vårdnaden om Carmen medan Erik fick ansvaret för Emanuel.

Emanuel ryckte till av en plötslig skräll. Det var Gamen som testade falluckan. Han smorde gångjärnen som höll den fast vid podiet, vilket var beläget cirka tre meter över marknivån. Drygt två

meter skulle den dömda falla innan repet var fullt utsträckt och nacken knäcktes av kroppens tyngd. Då befann sig fötterna mellan en halv till en meter över marken, beroende på personens storlek. Det var då någorlunda lätt för ett par personer att plocka ner den döda och forsla bort kroppen på kärran som stod parkerad intill schavotten. Gamen testade sprinten med vilken repet var förankrad i själva galgen. En anordning han själv konstruerat som gjorde att man kunde lossa hela repet från sitt fäste i galgen. Därmed kunde man efter avrättningen ta ner kroppen med rep och allt. Repet kunde nämligen sitta väldigt hårt och det kunde vara svårt att lossa knuten när kroppen fortfarande hängde däri. Gamen upptäckte att ringen man drog i för att lossa sprinten hade bräckts. En förslitning efter många års användande. Gamen tog med sig sprinten för att svetsa fast ringen. Han satte tillfälligt in en liten skruvmejsel i dess ställe.

Det låg ett flertal halmbalar mitt under falluckan. Det var Gamen som forslat dit dem efter att en gång själv ha fallit genom falluckan och slagit sig rejält. En säkerhetsåtgärd menade han vid arbetet med schavotten. Det betydde att en riktigt lång person skulle komma att röra vid halmhögen med fötterna. Det påverkade säkerligen inte utgången av fallet, men någon inom fängelseledningen hade beordrat Gamen att se till att halmen var borttagen i varje fall vid avrättningarna. Detta lovade Gamen att göra men som mycket annat han

lovade blev det inte av. Därför låg halmen kvar, och eftersom det hela inte hade någon praktisk betydelse glömdes bortforslingen så småningom helt bort och halmbalarna blev en naturlig del av hela det makabra arrangemanget.

*

Den första tiden efter skilsmässan var svår, både för Emanuel och för hans pappa. Erik försökte verkligen vara en bra far, inte resa för mycket och ta tid med Emanuel när han var hemma. Eriks syster och hennes familj var stödfamilj för Emanuel när Erik befann sig på sina tjänsteresor. Det fungerade bra men saknaden efter modern och systemen gnagde ständigt inom honom. Han kände det som om en del av hans liv tagits från honom. De första åren förekom en massiv brevväxling dem emellan men plötsligt tog den slut. Erik hade sålt huset i Malmö och de hade flyttat till Landskrona där systemen bodde. Det kunde vara en förklaring. Men breven Emanuel skickade tycktes inte heller nå fram.

Rapporter kom om oroligheter i området kring San Angela. Befolkningen i detta gränsområde hade ända sedan Uruguays självständighet i början på 1800-talet betraktat sin region som autonom även om större delen av den formellt tillhörde Uruguay.

Under 1960-talet då Tupamaros, den marxistiska stadsgerillan härjade i Uruguays huvudstad Montevideo, vilket var en av orsakerna till militärkup-

pen 1973, blossade liknande terrorverksamhet upp i San Angela-området, liksom i många andra regioner. Vad kampen och terrordåden egentligen syftade till var oklart. Utåt hade det hela ett sken av att vara en kamp för rättvisa mot förtryck med marxistiska förtecken. Och visst fanns det de som kämpade för rättvisa. Men för många var det mest ett sätt att skaffa sig makt och position. Samtidigt med den marxistiska gerillans terror pågick en politisk maktkamp inom högerkretsar i regionen. Rio Negro som kommunikationsled för tyngre båttrafik, via Uruguayfloden, ända till Rio de la Plata, tillsammans med rykten om lovande mineralfyndigheter i bergen vid gränsen, fick många investerare att spetsa öronen. Och ovanpå allt annat hade polisen i gränsområdet de olika drogkartellerna att bekämpa.

Hur som helst var området mycket instabilt och det fanns många grupper man kunde komma i konflikt med. Mycket tydde på att familjen Rivera hamnat i en sådan konflikt och kanske tvingats att flytta, ja kanske fly.

Både Emanuel och Erik kände stor oro inför situationen. Emanuel bad varje kväll Fader vår och böner om beskydd för modern och systemen såsom hans mor lärt honom. Han deltog också i en ungdomsgrupp i en frikyrka i Landskrona där många engagerade sig i hans situation. Erik visste ännu inte hur man bad till Gud. Han följde utvecklingen i olika nyhetsmedia och skrev brev till olika konsulat, men utan större framgång.

Så gick åren. Emanuel tog studenten med bra betyg. Han tränade judo och var även en duktig fotbollsspelare som flera av de skånska storklubborna intresserat sig för. Men för Emanuel fanns det bara en sak som gällde, att bli myndig och tjäna ihop tillräckligt med pengar för att kunna resa till Sydamerika och söka efter sin mor och syster. Erik hade varje månad satt undan en slant till både Emanuel och Carmen. Pengarna fanns på ett konto och var tillgängligt för dem på deras tjuugoårsdag.

*

Gamen klev ner från schavotten, samlade ihop sina redskap och vinglade ut genom den första taggtrådsbeklädda stålgrinden. Genomfarten bevakades av två beväpnade vakter samt från ett närstående torn av ytterligare två vakter utrustade med en större kulspruta på stativ. Han skulle passera ytterligare två bevakade portar innan han kom ut på en två kilometer bred barmark, utan någon upphöjning eller växtlighet, med en enda väg som ledde bort från San Muerte in mot San Angela.

Kapitel 2

Emanuel sov oroligt hela natten. Han satte sig upp på sängen genomblöt av svett. Tankarna gick tillbaka till den ödesdigra kvällen på Café Colina i centrala San Angela. Han hade anlänt några veckor tidigare och vid sin ankomst till San Angela irrat omkring i hopp om att hitta något spår efter sin mor och syster. Besöket på adressen till morfadern, vilken var avsändaradress på de tidigare breven han fått, gav inget resultat. Han fick veta att familjen Rivera hade flyttat därifrån. Vart och varför kunde ingen säga. Hans spanska var ganska dålig. Sedan modern lämnat honom hade han ingen att tala spanska med och snart hade han tappat bort det mesta. Han växlade med engelska, en del i San Angela förstod lite engelska men det var inte lätt.

Han satt modfälld på Café Colinas uteservering med en ljummen Coca Cola. Vid ett bord lite längre bort satt en uniformsklädd man och läste en tidning. De två var de enda gästerna för tillfället. Det var fortfarande siesta och gatulivet hade ännu inte kommit igång. Mannen med tidningen reste

sig upp. Servitrisen syntes inte till. Han la några mynt på bordet som betalning och lämnade caféet med raska steg som om han hade en tid att passa. Strax därpå hördes ett skott på andra sidan häcken som skilde caféet från gatan utanför. Emanuel rusade obetänksamt ut på gatan och blev påsprungen av en bevärnad man som var på väg mot en motorcykel som just startat upp. Mannen var aggressiv och uppenbart irriterad över att Emanuel kommit i vägen. Emanuel kände mannens desperation och förstod att här gällde det att slåss för sitt liv. Han lyckades vrida pistolen ur hans hand och befriade sig från honom med en kraftig spark. Mannen hoppade snabbt på motorcykeln bakom föraren och försvann med vrålände motor bort från platsen. Emanuel reste sig upp med vapnet i handen och gick bort mot en person som låg på gatan ett tiotal meter längre bort. Det var samme man som suttit på caféet några minuter tidigare. Han var uppenbarligen skadad och blödde kraftigt från bröstet. Emanuel var förvirrad. Han böjde sig över honom för att närmre kunna bedöma skadan. Sedan gick allt så snabbt. Först en polisbil, sedan ytterligare en. Han kände sig först lättad över att polisen kom, i nästa sekund var han övermannad, nertryckt mot gatan med händerna bakom ryggen och belagd med handfängsel.

Rättegången som följde var rena farsen. Emanuel anklagades för överlagt mord på säkerhetspolisen och överstelöjtnanten Pedro José da Silva. Emanuel utmålades som en hämndlysten narkotika-

langare med kopplingar till maffian. Han hade följt efter da Silva, väntat ut honom på Café Colina enligt servitrisen där. När de slutligen var helt ensamma hade han skjutit da Silva på nära håll. Motivet var blandat. Mordet var dels på uppdrag av maffian som upplevde Pedro Jozé da Silvas kamp mot narkotikahandeln vid gränsen mellan Uruguay och Brasilien som besvärande. Dels en personlig hämndaktion mot da Silva som av Emanuel antogs ligga bakom försvinnandet av hans mor och syster.

Emanuel fattade inte hur man fick ihop det hela. Han förstod inte mycket av vad som sades och hans tillförordnade advokats kunskaper i engelska var begränsade. Emanuel hänvisade till sitt svenska medborgarskap men det bortviftades med att hans bakgrund var oklar, det fanns inga identitetshandlingar som styrkte hans härkomst och så vidare. Och naturligtvis hade inte Emanuel några identitetshandlingar. Allt hade tagits från honom vid gripandet, pass, körkort, plånbok med mera. Han var helt utlämnad i ett land där han inte behärskade språket riktigt eller hade några vänner.

Inga vänner? Jo en person hade han träffat på som han räknade som en vän. Det var fängelseprästen Carlos Gamboa. Egentligen var han inte präst, i varje fall inte i katolsk mening. Han hade ingen prästutbildning men erbjöd sig på frivillig basis att träffa och tala med fångarna på San Muerte fängelset. Han arbetade inom en ganska okon-

ventionell kristen ekumenisk rörelse där man huvudsakligen samlades i hemmen. Man hade ingen egen kyrkobyggnad, även om en del också brukade besöka den katolska kyrkan, eller andra kyrkor på söndagarna och vid vissa andra tillfällen.

Det var genom vänskapen med Carlos som situationen började klarna för Emanuel. Carlos gjorde vissa efterforskningar som förklarade ett och annat. Pedro Jozé da Silva, säkerhetspolisen som blev mördad, var allmänt känd som ett svin. Han valde ut kvinnliga fångar som han kallade till förhör och förgrep sig på. Han tog emot mutor från narkotikakarteller och gav dem militärt beskydd i deras verksamhet. Genom sina maktambitioner hade han skaffat sig många fiender och politiska motståndare. Konflikterna med politiska motståndare rörde sällan olika ideologier utan var en ren och skär maktkamp. Bland dessa motståndare fanns många högt uppsatta personer inom såväl den politiska administrationen som näringslivet och militären.

Förmodligen, menade Carlos, men det kunde han inte bevisa, så var mordet på da Silva beställt av en eller flera av dessa hans motståndare. Men det skulle se ut som ett terrormord utfört av maffian eller gerillan. Da Silvas samröre med officersgruppen Tenientes de Artigas som låg bakom militärkuppen 1973 innebar att mordet kunde bli föremål för en noggrann granskning och det vore inte bra.

Emanuelns uppenbarelse vid brottsplatsen föll förmodligen da Silvas motståndare ypperligt väl i händerna. Här fanns en person som blev gripen på bar gärning av stadspolisen. En person som inte hade någon som helst koppling till dem. Han skulle inte kunna avslöja någonting, inte ens under tortyr. Nu gällde det bara att så fort som möjligt få honom dömd. Att domen skulle bli en dödsdom förstod man, men det brydde sig dessa personer inte om. Det hela tjänade ett högre syfte resonerade man.

Plötsligt, mitt i allt kaos kände Emanuel en djup inre frid. Det hade hänt flera gånger under den snart tre månader långa fängelsevistelsen. Som om någon som hade oanad makt brydde sig om hans situation. Han förstod att denne någon var Gud som hans mor lärt honom be till. Men var det bara en känsla som han själv framkallade för att han behövde frid? Visst trodde han att Gud fanns, men hur skulle Gud kunna hjälpa honom nu?

*

Så gick timmarna och snart var det morgon. José, en av vakterna öppnade luckan in till cellen.

”Buenos días, amigo! I dag får du välja vad du vill ha till frukost. Vad vill du jag ska hämta?”

Emanuel visste att detta var den sista måltiden, men han var inte hungrig.

”Kan jag få en flaska friskt vatten och en frukt vore det bra”, svarade han. ”Föresten, visst kommer Carlos Gamboa snart?”

”Jag tror han skulle komma klockan nio”, svarade José. ”Jag ska kolla för säkerhets skull.”

Det blir en timme med Carlos, tänkte Emanuel. Ja, jag slipper vara ensam.

Klockan tio skulle Emanuel föras ut till det rum varifrån han sedan skulle gå vidare till schavotten. Sådana var reglerna. I detta rum fanns en läkare. Det hände att dödsdömda fick sådan ångest att de blev paralyserade och inte kunde gå själva. I sådana lägen gav läkaren en lugnande spruta. Bara tillräckligt stark för att den dömde skulle kunna gå av egen maskin.

När José kom med vatten och frukt lät han samtidigt meddela att Carlos väntade i besöksrummet. Sedan följde den vanliga säkerhetsproceduren. Emanuel stack ut sina händer genom samtalsluckan i dörren och José satte på handfångslen. Sedan vände sig Emanuel mot väggen, José och en annan vakt kom in i cellen och satte på fotfängsel som kopplades samman med handfångslen. Med en vakt på var sida fördes sedan Emanuel mot besöksrummet.

*

”Emanuel, min vän”, sade Carlos Gamboa när de kom in i rummet.

Han gick hastigt fram till Emanuel och omfamnade honom. De satte sig ner på två stolar vid fönstret. De bägge vakterna satte sig rutinmässigt på var sin sida om dörren.

”Emanuel, du vet att jag tror på dig”, sade Carlos. ”Jag har grubblat dag och natt över hur jag ska kunna hjälpa dig ur den här situationen. Men jag har inte hittat någon utväg ännu. Men jag fortsätter be, och mina vänner som vet hur man ber gör detsamma. Men Emanuel, sker det inte ett mirakel nu så vet vi bägge att ditt liv inte slutar här och nu. Du kommer ihåg mästarens, Jesus, ord: ’Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer inte under domen utan har övergått från döden till livet.’”

”Jag vet”, svarade Emanuel. ”Jag är inte rädd för att dö. Jag skulle bara så hemskt gärna vilja träffa min mor och min syster och få veta vad som hänt dem.” ”Jag förstår”, svarade Carlos, ”men du kommer att möta dom igen, i en bättre värld där ingen kan skilja er åt igen. Din mor och säkerligen din syster är troende, så mycket har jag förstått.”

”Det är sant”, sa Emanuel. ”Men Carlos, om du hittar mamma och Carmen, tala om för dom att jag älskar dom och att jag gjort allt jag kunnat för att hitta dom.”

Emanuel vände sitt ansikte mot fönstret och blickade mot den blå himlen. Tårar rann nerför hans

kinder. Carlos tog hans hand och höll den hårt. Sedan satt de helt tysta under resten av mötet.

En tredje vakt kom in i rummet.

”Det är dags nu”, sa han lite besvärat.

Carlos fick lämna rummet och Emanuel fördes mot rummet där läkaren väntade. Läkaren bedömde att Emanuel inte behövde en lugnande spruta. Han fördes därför vidare ut på gården där domen skulle läsas upp än en gång.

Många hundra ansikten spejade ut genom de små gluggarna i den u-formade fängelsebyggnaden när Emanuel kom ut på gården. Hans händer var bundna bakom ryggen, men fötterna fria så att han kunde gå. Som på en given signal började de slå i gallren med vad som fanns till hands så att ett mullrande ljud ekade över hela gården. Det var det traditionella sättet de dödsdömda hälsades på när de gick mot galgen. Oväsendet slutade lika hastigt som det börjat.

Emanuel fördes upp på schavotten via en smal trappa och ställdes på den reglade fallluckan. Gamen kom fram och lade repet om halsen på Emanuel. En stark doft av tequila blandad med svett omgav honom. Han riktade yrkesmässigt in knuten på repet så att nacken skulle knäckas i fallet så att en långdragen strypning av den dömda förhindrades. Detta hade hänt någon gång för länge sedan, men nu visste han hur knuten skulle placeras på olika personer.

En civilklädd man med mustasch trädde fram nere på gårdsplanen framför Emanuel och började läsa upp samma dom som avkunnades efter rättegången. Den förkunnade att Emanuel dömdes för överlagt mord på säkerhetspolisen och övers-teljtnanten Pedro Jozé da Silva. Han togs på bar gärning och hans skuld är ställd utom all tvivel. Han döms därför till att hängas vid halsen till dess att döden inträder. Domen är verkställd när falluckan öppnas och kroppen faller fritt. Kroppen ska hänga i tio minuter och sedan bortforslas. Om den dömda skulle vakna till liv efter detta ska domen anses verkställd.

Emanuel var blek men samlad under tiden domen lästes upp. Men nu skrek han med sina lungors fulla kraft, "inocente, inocente".

Hundratals fångar vrålade från gluggarna och satte igång sitt makabra trummande. De tystnade när Gamen steg fram och frigjorde spärren till spaken som utlöste falluckan. På ett tecken från den mustaschprydda som läst upp domen, drog han i spaken. Falluckan föll med en smäll och Emanuel föll fritt med uppspärade ögon. Sedan blev allt svart.